

У Нямеччыне.

Урадавы крысіс ў Нямеччыне.

ГАННОВЭР, 17-11. Дэрэктар Гамбурска-Амэрыканскай пароходнай лініі Куно прыняў працазыцью прэзыдента аб сфармаванні новага габінету. 16-га лістапада Куно меў нараду з лідерамі партыі.

ГАННОВЭР, 17-11. Барлінскія часопісы паведамляюць, што Куно мае на мэце па парламенцкім базысе 5-ай партыі і цэнтру сфармаваць дзелавы габінет. На нарадзе з партыйнымі правадырамі Куно заявіў, што ён вельмі спадзяеца на супрацоўніцтве сац.-дэмакратаў. Бяз іх ён ураду не сфармуе.

ГАННОВЭР, 17-11. Газета «Форварт» паведамляе, што парламенцкая фракцыя сац.-дэмакратаў вынесла рэзолюцыю, у якой на мясоў нічога проці таго, што Куно складае новы ўрад. Буркузныя газеты вітаюць згодніцкую пазыцыю сац.-дэмакратаў і думаюць, што новы ўрад будзе дзелавым, і сац.-дэмакраты прыムуць у ім удзел.

ГАННОВЭР, 17-11. Правыя часопісы адносяцца з сумнінем да сфармаванні ўраду Куно. Буркузная газета «Бэрлінэр Тэгэбліт», лічыць, што Куно пойдзе на значныя згодніцтвы як у замежнай, так і ва ўнутранай палітыцы.

ГАННОВЭР, 17-11. Судзячы з пацыі, якую заняла газ. «Форварт», відаць, што сац.-дэмакраты ўвойдуть ва ўрад.

За рабочы ўрад.

БЕРЛІН, 16-11. Абласны камітэт саксонскіх фабрычна-заводскіх камітэтав звязнуўся к сацыял-дэмакратам і камуністам з бічам засноваць рабочы ўрад з праграмай: забясьпечанне прафытковага мінімуму, разброенне рэакцыі, кантроль фабрычна-заводскіх камітэтав над чыннасцю новага ўраду.

Сфарміраванне новага ўраду Нямеччыны

БЕРЛІН, 16-11. Эбарт даручыў сфарміраванне новага ўраду дырэкторам бурека-амэрыканскай кампаніі Куно, які блізка стаіць к народнай партыі.

На Бліжнім Усходзе.

Справы саюзінікаў кепскіх.

ЛЕНДАН, 15-11. Газета «Дэйлі Ньюс» паведамляе, што саюзінікі выдалі загад, каб усе стаячыя ў гавані судны быў гатовы к пагрузцы ўцекачоў. Рафэль-паш: выдае загады, якія лічаться з сагіннымі камісарамі.

Супроць умяшательства

АНГОРА, 14-11. Турецкі ўрад пастановіў зараз жа спыніць чужаземнае умяшательства ў дзеянісціх банкавых і гравовых установ.

Розныя вестні

За прызнаньне Савецкага ўраду.

ВАШИНГТОН, 15-11. Праграмычныя члены распубліканскай дэмакратычнай партыі, выбраныя на кангрэс, прарапануюць стварыць праграмычныя блёкі. Адзін з пунктаў праграмы блёку—поўнае прызнанне Савецкага ўраду.

Рабочая згоднасць.

ВАРШАВА, 16-11. У звязку з забастоўкай ткачоў Лодзінскі архівны камітэт прафесіональных саюзаў аўгуста агульную забастоўку згоднасць.

Практычны погляд.

РЫМ, 16-11. Мусаліні ў парламенце ў праграмнай праце заяўлюе што трэба ўважаць нашы адносіны з Расей з погляду реальных інтарэсаў Італіі, незалежна ад учутраных спраў Расей, у якія мы на хочам умешывацца.

Ухвалілі дагавор.

ПРАГА, 16-11. Парламенцкая камісія ўхваліла дагавор між Чехо-Славацкай рэспублікай і РСФСР.

К 10-му Усерасейск. Зъезду Саветау.

МАСКАВА, 17-11. Прэзыдым У.Д.В.Б. цырулярна загадаў губернскім віданаўчым камітэтам і губернскім камітэтам партыі праваслаўя выбараць делегатаў на X-ы Усерасейскі зъезд на губернскіх зъездах са-

ветаў. Делегаты губернскіх зъездаў выбіраюцца па павятовых зъездах.

У вышадку немагчымасць склікальна алошах, делегаты назначаюцца павятовымі вывіданаўчымі камітэтамі і рэвалюцыйнымі камітэтамі.

IV Кангоз Камуніст. Інтэрнацыяналу.

Радэк аб пазыцыі працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не аб контрнаступе працягінні, а аб абароне працягінні.

МАСКАВА, 17-11. Радэк у заключнім слове кажа: «Зараз гутарка ідзе не

Вестні з месц.

У чым іх бяды?

Невялікае мястэчка Бабоўня, Слуцкага павету, у Цілядаўскай воласці населена дробна-буйкіным элеменем: рамеснікамі—тут і рыбар, і каваль, і шавец, і кравец, і столяр і шмат гандляроў. Акрамя гэтага тут жыве і стары народны аканом, і вураднік, а насупронь касцёлу, у добрых, некаях пакоях, ксёндз. На нацыянальнасці беларусы—каталікі і праваслаўніцы, і жды. У гэтых гадах ўсе атрымалі надзею зимі і з тae пречыны, што яны былі беззъемельныя, яшчэ на ўспелі завеслы ковяя, добрую гаспадарку. Бабоўлаве лічыць сябе вельмі беднымі і ўсе складзіцца, што савецкая ўлада ім нічога не дзеа і даюць за тое, што знялі іхнюю школу з дзяржаўнага ўтрымання. Калі ж наўстала пытанне аб узяцці школы на свой кошт, ад дапамозе школе,—бабоўлане яшчэ бяднейшымі сталі: у іх і коняў памя дроў падвесьці і хлеба віма плаціць і яны дзешавей наўмую настаўнікі, які будзе лепш (?) вучыць і г. д. Калі ж ім не дазваляюць адчыніць прыватную школу—яшчэ горшы даюць уладу. Добрая хэура...

Б. Л.

Зачынілася школа.

У мясточку Саліба, Гоменскага пав., была сямёхгадовая школа з добрым падборам кваліфікаваных настаўнікаў і вілікім лікам вучняў. Праца была у апошні год наладжана добра, толькі хібіла будынкам: школа мела тры пакоі ў прыватным доме і зносіла вялікую цеснату, прадающую па зіменах. У апошні час школу знялі з дзяржаўнага ўтрымання, два лепшыя настаўнікі пакінулы яе, штукаючы больш за бяспечанай матар'ильна школы, а насяленне не пашло ў поўнай меры на састрач школе, і апошняя зачынілася. Некалькі настаўнікі засталіся і зарабляюць хлеб прыватнымі лекцыямі, прарапаванымі ў іх вельмі вілікае. Але, вядома, бяз карт-насібіяў гэтых лекцыі дзвеяці чынога не даюць, акрамя шкодной вучобы. Вялікі сорам салібінам, што не захадзілі ўтрымліваць школу на свой кошт, бо маглі і вельмі лёгка. К. Р.

На хутары.

Сяло Замошша, Бабруйскага пав. ледзяна ўсе ўже высыпалася на хутары і рассыпалася па полю новымі будынкамі. Хутар ад хутара лежыць недалёка. У засыпеначку бесьц кустарных майстэрняў і вырабу скур з даволі широкімі абаротамі. Школка часова не працавала. Старэйшыня дзеци ходзяць у самітадовых школы ю мястечка Аспіновічы, куды як так даўно выехала і Замошская віла. Ад гэтага у Замошши пацішэла, і сяло зусім раскідаецца за хутары, заводзячы больш культурную гаспадарку і, як мага, пасылаючы дзяцей у школу, без чаго будучына гаспадаркі небясьпечна.

М. З.

Прасыніцеся!

Усюды відцы і гаворачы, што трэба дапаць людзям як найблой асьветы. Наша газета "Савецкая Беларусь" ад 10 гэтага лістапада гэтак сама кажа, што траба адчыніць клубы і чытальни, дзе-б кожын селянін мог аддыхнуць ад працы і ў вольны час пачытаць газету і заняцца чым небудзя другім, а не самагонкаю, якая па вісках ціпер надта ў модзе. Зайшоўшы ў чытальню, селянін можа знайсці там книжку на сельскай гаспадарцы і пачытаць, а калі сам не ўмее, дык нехта другі пачытае.

Вядома, што гэта надта добра, але гэта на усюды ёсьць. Вось, напрыклад, у нашай Бяларускай воласці.

На будзем гаварыць ад вёсці, якая находзіцца за 10 і болей верст ад Мястечка і на 35-40 верст ад Менску, а паглядам што, робіцца і што можна арабіць у самым мястечку Бяларускіх. Год таму назад у нас была пеўная-я і чытальння, быў і Народны Дом (клуб), дзе часта ставіліся спектаклі, ад чаго сілніцтва было здаволена. Ціпер гэтага чынога памя. Народны Дом хоце і стаіць на тым самым месцы і з тай самай вінескай, але у ім нічога ня робіцца. Усе развалиліся. Няўажу ў нас ная таіх людзей, які-б узяліся за працу? Не, людзі ў нас ёсьць. Ёсьць у нас і комічэйка, і арганізацыя К. О. М., і многа іншых людзей, якія ім памаглі б. Але чамусе ш тых людзей, якіх ўсё маглі-б арабіць, пічора ня робіць. Сорамна! Сялінства напаўна мае нікакі асьветы.

Возьміцеся за працу, дайце нам яму цейнаму люду хоць вялікога асьветы! Адчыніце иму вочы, каб ён мог убачыць і аразумець новы лад жыцця. Адраведныя установы—пачатак гэтай працы за вами!

Вісковы.

Адчынілі сямёхгодку

Мястечка Клічуа, Гоменскага пав. лежыць па рэчы Ольсе, недалёка ад Бабруйшчыны. Даўно кічаване думалі аб вышэйшай школы ў сваім мястечку, бо пачатковая школа працавала кепска. Урэшце, у гэтых гадах зайдоўся добрая арганізація, якія арганізаў сямёхгодку, і ўжо пайшла праца ў ёй. Кічаванне абавязаліся дагаворам утрымліваць школу на свой кошт спаўні, і выспянаўці свой абавязак шчара. Над сямёхгодку адышоў будынак былога земскай школы і касцёлік, які яго не нашлося ўжо царахівів. Бу-

Д. З.

Адчынілі сямёхгодку

Мястечка Клічуа, Гоменскага пав. лежыць па рэчы Ольсе, недалёка ад Бабруйшчыны. Даўно кічаване думалі аб вышэйшай школы ў сваім мястечку, бо пачатковая школа працавала кепска. Урэшце, у гэтых гадах зайдоўся добрая арганізація, якія арганізаў сямёхгодку, і ўжо пайшла праца ў ёй. Кічаванне абавязаліся дагаворам утрымліваць школу на свой кошт спаўні, і выспянаўці свой абавязак шчара. Над сямёхгодку адышоў будынак былога земскай школы і касцёлік, які яго не нашлося ўжо царахівів. Бу-

войска, падгатоўка да павешання). Касцёлік таксама вельмі цікавы і эфектуны. Толькі што належыцца да іх гісторычнай праўдзівасці, то мяне блэр няпэўнасць, якім чынам звязаўся гусарская касцёлікі ў ангельскім войску ў Амэрыцы ў эпоху вайны амэрыканскіх калёністу за незалежнасць? Вайсковая выпраўка венчаных мела ў сабешмат тэатральна гага і мала вайсковага.

Б. Л.

П. Л.